

Ulla Mäntykangas

**OPPIMISTULOSTIETOJEN HYÖDYNTÄMINEN AMMA-
TILLISESSA PERUSKOULUTUKSESSA**

**Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymässä kehitetty toimintatapa oppimis-
tulostietojen hyödyntämiseksi**

Opinnäytetyö

CENTRIA AMMATTIKORKEAKOULU

Matkailun koulutusohjelma

Helmikuu 2015

TIIVISTELMÄ OPINNÄYTETYÖSTÄ

Yksikkö Ylivieska	Aika Helmikuu 2015	Tekijä/tekijät Ulla Mäntykangas
Koulutusohjelma Matkailun koulutusohjelma		
Työn nimi OPPIMISTULOSTIETOJEN HYÖDYNTÄMINEN AMMATILISESSA PERUSKOULUTUKSESSA Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymässä kehitetty toimintatapa oppimistulostietojen hyödyntämiseksi		
Työn ohjaaja Sirpa Soukka	Sivumäärä 25 + 4	
Työelämäohjaaja Kehittämispäällikkö, Sirpa Korhonen Kehittämispalvelut/ Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä (JEDU)		
<p>Ammatillisissa perustutkinnoissa otettiin käyttöön ammattiosaamisen näytöt osaksi opiskelijan arviointia 1.8.2006 alkaen. Ammattiosaamisen näytössä opiskelija osoittaa mahdollisimman aidossa työtilanteessa työpaikalla tai oppilaitoksessa kuinka hyvin hän hallitsee työelämän vaatiman ammattitaidon. Ammattiosaamisen näyttöjen käyttöönoton myötä on kehitetty kansallista oppimistulosten arviointi- ja seurantajärjestelmää, jossa oppimistulostiedot voidaan koota ammattiosaamisen näytöistä. Tavoitteena on, että oppimistulostiedon avulla voidaan seurata koulutuksen tuottamaa osaamista sekä tukea koulutuksen järjestäjän itsearviointia ja ammatillisen koulutuksen laadun kehittämistä. Oppimistulostietoja kerätään tutkinnoittain ammattiosaamisen näyttöjen arvosanoista sekä opettajille, opiskelijoille ja työelämän edustajille suunnattu ammattiosaamisen näyttöjen suunnittelua, toteuttamista ja arviointia koskevista taustakyselyistä. Tuloksista julkistetaan palauteraportti koulutuksen järjestäjälle sekä tutkintokohtainen kansallinen raportti.</p> <p>Opinnäytetyöni käsitteli Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymässä kehittämäni toimintamallia oppimistulostietojen hyödyntämiseksi. Oppimistulostietojen ja taustakyselyjen vastauksien kokoaminen on koulutuksen järjestäjälle usein toimintaa, jonka tuloksia ei kattavasti hyödynnetä oman toiminnan kehittämisessä. Ongelmanratkaisukeskeinen opinnäytetyöni esitteli mallin, miten koulutuksen järjestäjän toiminnasta saadut tulokset voidaan tiedottaa ja hyödyntää systemaattisemmin. Malli on kehitetty osaksi Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymän lakisääteisen ammattiosaamisen näyttöjen toimielimen toimintaa. Toimielimen tehtävänä on mm. ammattiosaamisen näyttötoiminnan laadun varmennus. Kerättyjen oppimistulostietojen hyödyntäminen ja siihen liittyvän prosessin kehittäminen ja juurruttaminen osaksi vakiintunutta käytäntöä on merkittävää ammattiosaamisen näyttöjen laadun varmentamiseksi, sekä opiskelijan arvioinnin ja siihen liittyvän toiminnan parantamiseksi Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymässä.</p>		
Asiasanat ammattiosaamisen näyttö, ammatillinen peruskoulutus, Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä, koulutuksen järjestäjä, laadunvarmennus, oppimistulostiedot, toimielin		

ABSTRACT

CENTRAL OSTROBOTHNIA UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES	Date February 2015	Author Ulla Mäntykangas
Degree programme Degree Programme of Travel and Tourism		
Name of thesis UTILISATION OF LEARNING OUTCOMES IN INITIAL VOCATIONAL EDUCATION AND TRAINING A model developed in the Federation of Education in Jokilaaksot (JEDU)		
Instructor Sirpa Soukka	Pages 25+4	
Supervisor Sirpa Korhonen, Development Manager Development Services / The Federation of Education in Jokilaaksot (JEDU)		
<p>Skills demonstrations were introduced as part of a vocational student's assessment in initial vocational education qualifications as of 1 August 2006 in Finland. In skills demonstrations, a student demonstrates in real working situations or at school the extent to which he/she masters the competences and skills required in working life. Along with the introduction of the skills demonstrations, a national evaluation and monitoring system has been developed, where information on learning outcomes (learning performance data) can be collected from skills demonstrations. The objective is that based on the learning performance data, it is possible nationally to monitor and support the self-assessment of vocational education providers and the development of quality of their training provision. Information on learning outcomes are collected by qualifications and grades. Background information is also collected from surveys directed to teachers, students, working life representatives. The results are published in a feedback report for the vocational education providers as well as in a national report of vocational qualifications. My thesis presents a model that I have developed for JEDU to utilize the information of learning outcomes of vocational qualifications. This thesis has a problem-based approach: it presents a model how a vocational education provider can utilize and publish results of their operations more systematically. The model as presented in the thesis has become part of the operations of JEDU and its Committee of Vocational Qualifications, whose task among other things is to ensure the quality of vocational skills demonstrations.</p>		

Key words

learning performance data, the Federation of Education in Jokilaaksot, skills demonstration, vocational education providers, , vocational education and training, quality assurance

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	1
2	JOKILAAKSOJEN KOULUTUTUSKUNTAYHTYMÄ AMMATILLISEN KOULUTUKSEN JÄRJESTÄJÄNÄ	2
	2.1 Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä	2
	2.2 Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymän toimielin	3
3	LAADUNHALLINNAN TOIMEENPANO AMMATILISESSA KOULUTUKSESSA	4
4	OPPIMISTULOKSET JA NIIDEN MERKITYS AMMATILISESSA PERUSKOULUTUKSESSA	6
5	KANSALLISTEN OPPIMISTULOSTIETOJEN TUOTTAMINEN	7
6	KOULUTUKSEN JÄRJESTÄJÄN OMIEN OPPIMISTULOSTIETOJEN TUOTTAMINEN	10
7	OPPIMISTULOSTEN HYÖDYNTÄMISEN KEHITTÄMINEN JOKILAAKSOJEN KOULUTUSKUNTAYHTYMÄSSÄ	11
	7.1 Oppimistulosten hyödyntämisen keskeiset ongelmat ja haasteet	11
	7.2 Oppimistulostietojen hyödyntämisen ratkaisumallin kehittäminen	12
	7.2.1 Vaihe 1. Osaamisen hankkiminen koskien oppimistulostietoja ja niiden hyödyntämisen merkitystä	12
	7.2.2 Vaihe 2. Toimintamallin ja ”Miltä näyttää? Tietoa oppimistuloksista ja ammattiosaamisen näytöistä JEDUssa”- julkaisun kehittäminen	16
8	TULOKSET JA POHDINTA	19
	8.1 Toimintamallin ja julkaisun hyödyntäminen omassa kuntayhtymässä	19
	8.2 Toimintamallin ja julkaisun esittely valtakunnallisissa tilaisuuksissa	19
	8.3 Toimintamallin ja julkaisun jatkokehittäminen	21
9	LÄHTEET	23
10	LIITTEET	25

1 JOHDANTO

Koulutuksen järjestäjän tulee ammatillisesta koulutuksesta (L630/1998) annetun lain mukaan arvioida järjestämäänsä koulutusta ja sen vaikuttavuutta sekä osallistua ulkopuoliseen toimintansa arviointiin. Opetushallitus kerää koulutuksen järjestäjiltä ammatillisen peruskoulutuksen oppimistulostietoja ammattiosaamisen näytöistä. Oppimistulostietojen kerääminen aloitettiin 2007 neljässä perustutkinnossa ja tietojen keräämistä on laajennettu sen jälkeen muutamaan uuteen tutkintoon vuosittain. Oppimistulostietojen keräämisen yhteydessä kerätään otantana taustatietoja opettajilta, opiskelijoilta ja työelämän edustajilta ammattiosaamisen näyttöjen suunnittelusta, toteuttamisesta ja arvioinnista. Kansallisten oppimistulosten lisäksi koulutuksen järjestäjällä on käytössään omista tietojärjestelmistä saatavaa tietoa oppimistuloksista. Ammatillisen koulutuksen järjestäjän toiminnassa opiskelijan saavuttamaan ammattitaitoon ja niitä kuvaaviin arvosanoihin, oppimistuloksiin, ei systemaattisesti ole kiinnitetty huomiota, koska oppimistulostiedot eivät suoranaisesti vaikuta koulutuksen järjestäjän tuloksellisuusrahoitukseen. Oppimistulokset eli kansallisesti kerätty tieto tutkinnoittain ammattiosaamisen näytöistä sekä koulutuksen järjestäjän omasta tietokannasta saavat oppimistulostiedot antavat kuitenkin tärkeää trenditietoa opiskelijan arvioinnista ja toiminnan vaikuttavuudesta. Haasteena on tiedon kokoaminen ja käsitteleminen koulutuksen järjestäjän arjessa siten, että sen perusteella voidaan reagoida ja tehdä tarvittavat kehittämistoimenpiteet. Oppimistuloksiin liittyvä tieto tulee koota oikea-aikaisesti ja määrittää koulutuksen järjestäjän oppimistulostietojen analysoinnin ja niistä tehtävien johtopäätösten prosessi ja vastuutahot. Näin saavutetaan kansallinen tavoite, jolloin oppimistulostietojen kerääminen ja hyödyntäminen on kiinteä osa koulutuksen järjestäjien toimintaa ja laadun kehittämistä. Opinnäytetyöni käsittelee Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymässä (JEDU) kehittämäni mallia oppimistulostietojen hyödyntämisestä, siihen liittyvää prosessia sekä syntyneitä ratkaisuja ja niiden arviointia.

2 JOKILAAKSOJEN KOULUTUTUSKUNTAYHTYMÄ AMMATILLISEN KOULUTUKSEN JÄRJESTÄJÄNÄ

2.1 Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä

Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä (JEDU) järjestää monialaista ammatillista koulutusta, tukee ja vahvistaa yksilön elinikäistä kasvua, ammatillisten valmiuksien kehittymistä ja alueen kehittymisedellytyksiä. Kuntayhtymän järjestämä koulutuksen tavoitteena on alueellisesti, valtakunnallisesti sekä kansainvälisesti arvioiden olla tuloksellista ja laadukasta (JEDU strategia 2015–2017). Kuntayhtymässä on mahdollista suorittaa perustutkintoja opetussuunnitelmaperusteisesti tai näyttötutkintointia kuudella koulutusalueella:

- kulttuuriala (ei tanssi-, sirkus-, kuvallinen ilmaisu ja musiikkialan pt.),
- yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala,
- luonnontieteiden ala,
- tekniikan ja liikenteen ala (ei lentokoneen asennuksen, lennonjohdon, merenkulkualan, turvallisuusalan pt.),
- luonnonvara- ja ympäristöala (ei hevostalouden, eläinten hoidon, maatalousteknologian, metsäkoneasennuksen ja metsäkoneenkuljetuksen pt.),
- sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala (ei hammastekniikan, lääkealan ja liikunnanohjauksen pt.),
- matkailu-, ravitsemis- ja talousala (OKM. Päätös 101/531/2013).

Kuntayhtymän jäsenkunnat, joissa koulutusta voidaan järjestää järjestämisluvan mukaisesti, ovat Alavieska, Haapajärvi, Haapavesi, Kalajoki, Kärsämäki, Nivala, Oulainen, Pyhäjärvi, Pyhäntä, Reisjärvi, Sievi, Siikalatva sekä Ylivieska. Oppilaitosten opetuskieli on suomi. Ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijamäärä Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymässä on vuoteen 2016 mennessä 3070 opiskelijaa. Henkilökuntaa koulutuskuntayhtymässä on noin 530.

2.2 Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymän toimielin

Kuntayhtymässä toimii lakisääteinen ammattiosaamisen näyttöjen toimielin. Toimielin (arviointitoimikunta) huolehtii lain ja asetuksen (L 630/1998 ja A811/98) mukaisesti toisen asteen ammatillisen peruskoulutuksen ammattiosaamisen näyttötoiminnan kehittämisestä. Toimielimen nimi on Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymän arviointitoimikunta ja sillä on seuraavat tehtävät:

1. Toimielin hyväksyy koulutuksen järjestäjän opetussuunnitelman osana olevat suunnitelmat ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamisesta ja arvioinnista.
2. Toimielin valvoo näyttötoimintaa ja ammattiosaamisen näyttöjen periaatteiden toteutumista.
3. Toimielin määrää ammattiosaamisen näyttöjen arvioijat.
4. Toimielimen puheenjohtaja allekirjoittaa näyttötodistukset.
5. Toimielin käsittelee opiskelijan arviointia koskevat oikaisuvaatimukset.
6. Toimielimen muista tehtävistä ja asettamisesta määrää kuntayhtymän hallitus.

Yhtymähallitus nimeää JEDU arviointitoimikuntaan koulutuksen järjestäjän, opettajien, työ- ja elinkeinoelämän ja opiskelijoiden edustajat. Jokaiselle taholle nimetään varaedustaja. Yhtymähallitus nimeää toimielimen puheenjohtajan ja jäsenet enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymässä on yksi monialainen toimielin. Arviointitoimikuntaan kuuluu 7 työelämän edustajaa, yksi opiskelijoiden edustaja, 6 ammattiopistojen edustajaa sekä Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymän edustaja, esittelijä ja sihteeri. Jäsenten esteellisyyteen sovelletaan, mitä hallintolain (434/2003) 27–29 §:ssä säädetään (JEDU toimielimen toimintaohje).

3 LAADUNHALLINNAN TOIMEENPANO AMMATILISESSA KOULUTUKSESSA

Koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelmassa vuosille 2011 – 2016 on asetettu tavoitteeksi, että kaikilla ammatillisen koulutuksen järjestäjillä, myös Jokilaakson koulutuskuntayhtymällä, tulee olla vuoteen 2015 mennessä toimiva laadunhallintaa ja laadun jatkuvaa parantamista tukeva järjestelmä. (Ammatillisen koulutuksen laatustrategia 2011–2020, Opetus- ja kulttuuriministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2011:9) Laatustrategian tavoitteena on varmistaa ammatillisen koulutuksen tasalaatuisuutta koulutuksen järjestäjien ja kansallisella tasolla, kannustaa ammatillisen koulutuksen järjestäjiä yhdessä keskeisten sidosryhmien kanssa laadun jatkuvaan parantamiseen sekä tukea pyrkimystä erinomaisuuteen.

Ammatillisen koulutuksen laadunhallinta koostuu sekä jo käytössä olevista että uusista laadunhallinnan menetelmistä. Ammatillisen koulutuksen laadunhallinta sisältää tällä hetkellä mm. järjestämislupasäätelyn, tutkintojärjestelmän, rahoitusjärjestelmän, koulutuksen järjestäjän itsearviointin ja osallistumisvelvoitteen toimintansa ulkoiseen arviointiin. Osana ulkoista arviointia jokaisen koulutuksen järjestäjän tulee arvioida omaa laadunhallintajärjestelmää vuonna 2015 Opetus- ja kulttuuriministeriön kriteereiden, aikataulun ja ohjeistuksen mukaisesti. Itsearviointi tuottaa tietoa kaikkien ammatillisen koulutuksen järjestäjien laadunhallintaa ja laadun jatkuvaa parantamista tukevan järjestelmän tilanteesta ja toimivuudesta. Itsearviointin tuloksia käytetään ammatillisen koulutuksen ja laadun kehittämisessä kansallisella ja paikallisella tasolla sekä yhtenä tausta-aineistona ammatillisen koulutuksen rakenteellisessa kehittämisessä ja uusia järjestämislupia myönnettäessä. Vaapaehtoisuuteen perustuvia laadunhallinnan menetelmiä ovat tällä hetkellä mm. vuosittain järjestettävä ammatillisen koulutuksen laatupalkintokilpailu.

Ammatillisen koulutuksen laadun varmistamiseksi ja kehittämiseksi on kaikilla tasoilla kehitettävä tavoitteellista ja läpinäkyvää laadunhallintaa siten, että sen avulla voidaan osoittaa toiminnan ja tulosten korkea laatu kaikille asiakkaille ja yhteistyökumppaneille. Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymän (JEDUn) tavoitteena on olla koulutuksen laatumittareilla maamme kärjessä vuoden 2015 loppuun mennessä. Laadunhallinnan kokonaisuus kuntayhtymässä sisältää laadun ohjauksen, johtamisen, varmistamisen ja kehittämisen.

Laadunhallinta on kiinteä osa kuntayhtymän toimintaa, jolla varmistetaan asiakkaiden muuttuviin tarpeisiin vastaaminen sekä tuetaan ammatillisen koulutuksen jatkuvaa parantamista. JEDUn arviointi- ja laadunvarmistussuunnitelmassa vuosille 2014 – 2015 on kuvattuna laadunhallinnan ja arvioinnin nykytila Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymässä, kuntayhtymän keskeisten toimintojen palaute- ja arviointijärjestelmä sekä toiminnanohjausjärjestelmän rakentamisen aikataulu, arviointi ja kehittäminen (JEDUn arviointi- ja laadunvarmennussuunnitelma 2014–2015).

Koulutuksen järjestäjän näkökulmasta katsottuna toiminnan ohjausjärjestelmän rakentamisen ja itsearvioinnin tavoitteena on kokonaisuudessaan tuottaa entistä paremmin tietoa koulutuksen kehittämisen ja päätöksenteon pohjaksi. Tämä tukee opiskelijoiden oppimista, alueen elinkeinoelämän kehittämistä, henkilöstön työtä ja ammattiopistojen kehittämistä.

4 OPPIMISTULOKSET JA NIIDEN MERKITYS AMMATILISESSA PERUSKOULUTUKSESSA

Ammatilliseen perustutkintoon johtavan koulutuksen tavoitteena on antaa opiskelijoille ammattitaidon saavuttamiseksi tarpeellisia tietoja ja taitoja sekä valmiuksia itsenäisen ammatin harjoittamiseen. (L630/1998). Oppimistulostietojen tuottamisen tavoitteena on hankkia ja analysoida tietoa valtakunnallisen koulutuspoliittisen sekä paikallisen päätöksenteon ja koulutuksen kehittämisen pohjaksi sekä tukea opiskelijoiden oppimista, opetus-toimen henkilöstön työtä ja oppilaitosten kehittämistä ja parantaa oppimisen edellytyksiä myös paikallisella tasolla.

Opetussuunnitelmaperusteisessa ammatillisessa koulutuksessa oppimistulosten arvioinnilla pyritään osoittamaan, onko opiskelijalla työelämän edellyttämä ammattitaito (Opetushallitus). Oppimistulosten arvioinneista ja arvioitavista tutkinnoista päätetään Opetus- ja kulttuuriministeriön arviointisuunnitelmassa. Oppimistulostiedot ovat osa arviointitietoa, jota koulutuksen järjestäjä voi hyödyntää oman toiminnan arvioinnissa ja kehittämisessä. Oppimistulostiedot ovat osa julkista tietoa, jolla voidaan ilmaista koulutuksen vaikuttavuutta ja opiskelijoiden saavuttamaa ammattitaitoa.

Oppimistulosten arvioinnin periaatteina on että oppimistulostieto tuotetaan ammattiosaamisen näytöistä, eikä erillisiä tehtäviä tai näyttöjä järjestetä. Tieto kootaan sekä oppimistuloksista että ammattiosaamisen näyttöjen laatuvaatimusten toteutumisesta (mm. työelämälähtöisyys, kriteeriperusteinen arviointi, arviointikäytännöt). Oppimistulosten tuottamisessa tutkintojen perusteet ohjaavat näyttöjen toteuttamista ja arviointia.

Oppimistulostietojen kokoaminen tutkinnoittain kaikilta koulutuksen järjestäjiltä mahdollistaa että koulutuksen järjestäjät saavat säännöllisin väliajoin palautetta ja vertailutietoa omista tuloksistaan järjestäjäkohtaisen ja kansallisen raportin avulla. (Räisänen, A. 2012. Oppimistulosten arvioinnin tavoitteet ja periaatteet sekä arvioinnin kehitysnäkymät).

5 KANSALLISTEN OPPIMISTULOSTIETOJEN TUOTTAMINEN

Ammatillisiin perustutkintoihin liitettiin näytöt osaksi opiskelijan arviointia vuoden 2006 alusta (L 601/2005; A 603/2005). Ammattiosaamisen näyttöjen tarkoituksena on varmistaa ammatillisen koulutuksen laatua, yhtenäistää opiskelijan arviointia ja tuottaa tietoa oppimistuloksista, opetussuunnitelman perusteiden, koulutuksen järjestäjän paikallisten opetussuunnitelmien, opetusjärjestelyjen ja ohjaus- ja tukitoimien toimivuudesta. Ammattiosaamisen näytön opiskelija antaa jokaisesta ammatillisesta tutkinnon osasta ja niissä arvioidaan käytännön työtehtävissä ammatin hallinnan kannalta keskeistä osaamista.

Ammattiosaamisen näyttöjen tavoitteet ja arviointiperusteet määritellään kunkin tutkinnon perusteissa. (Opetushallitus).

Opiskelijan osaamisen arviointi on kriteeriperusteista ja se kohdistuu työprosessin, työmenetelmien, välineiden ja materiaalin, työn perustana olevan tiedon ja elinikäisen oppimisen avaintaitojen hallintaan. Osaamista arvioidaan käytännön työtehtävissä aidoissa työtehtävissä työpaikoilla ja/tai oppilaitoksella. Osaamista arvioivat opettaja ja/tai työelämän edustaja ja opiskelija tekee itsearviointin. Opiskelija saa näytöstä arvosanan näyttötodistukseen ja se on määräävä päätettäessä tutkinnon osan arvosanasta päättötodistuksessa. Ammattiosaamisen näyttöjärjestelmän tavoitteena on ammatillisen koulutuksen työelämävastavuuden lisääminen ja laadun varmistaminen, osaamisen arvioinnin yhdenmukaistaminen ja monipuolistaminen, työelämän edustajien mukaan ottaminen ammatillisen osaamisen arviointiin, opiskelijan arvioinnin, opetusjärjestelyiden sekä ohjaus- ja tukitoimien kehittäminen. (Räkköläinen 2005).

Oppimistulosten arvioinnin tavoitteena on koulutuksen laadun parantaminen ja tulosten jatkuva kehittäminen sekä koulutuksellisen tasa-arvon varmistaminen. Oppimistulostiedot saadaan suoraan ammattiosaamisen näytöistä ja näin ollen erillisiä testejä, kokeita tai tehtäviä ei tarvita ammatillisen koulutuksen kansallisen tason selvittämiseksi. Kansallisten oppimistulostietojen tiedonkeruu toteutetaan Opetushallituksen ja koulutuksen järjestäjien yhteistyönä. Koulutuksen järjestäjä vastaa kansallisen arviointiaikataulun mukaisesti kulloinkin arvioinnin kohteena olevien tutkintojen arviointitiedon kokoamisesta, tallentamisesta ja sen toimittamisesta Opetushallitukseen. Opetushallitus vastaa kokonaisuudessaan kansallisen seurantatiedon tuottamisesta, analysoinnista ja raportoinnista. Koulutuksen

järjestäjille toimitetaan tutkintokohtaiset palautteet omista tuloksistaan ja koko tutkintoa koskevat tulokset raportoidaan kolmen vuoden kuluttua ko. tutkinnon seuranta-arvioinnin käynnistymisestä.

Oppimistuloksia arvioidaan tutkintokohtaisesti Opetus- ja kulttuuriministeriön päättämän arviointiohjelman mukaisesti. Seurantatietoa kootaan kaikista opiskelijoiden suorittamista ammattiosaamisen näytöistä koko koulutuksen ajalta. Seurantatiedon tuottamisessa ovat mukana kaikki ao. tutkintoa opetussuunnitelmaperusteisena tarjoavat koulutuksen järjestäjät ja opiskelijat. Oppimistulosten arvioinnissa verrataan koulutuksen järjestäjiä toisiinsa. Tavoitteena on tuottaa sellaista oppimistulostietoa, joka osoittaa, miksi toisten opiskelijoiden ja järjestäjien oppimistulokset ovat paremmat kuin toisten opiskelijoiden ja järjestäjien. Oppimistulostiedon tuottaminen yksittäisestä tutkinnosta kestää kolme vuotta. (Opetushallitus. Raportit ja selvitykset 2011:17).

Oppimistulosten arvioinnin tavoitteet tiivistettynä ovat seuraavat:

- Tuottaa valtakunnallista arviointitietoa koulutuksen laadusta ja tuloksista
- Tuottaa tietoa tutkinnon perusteiden tavoitteiden saavuttamisesta, osaamisen tasosta, osaamisen vastaavuudesta työelämän tarpeisiin ja valmiuksista jatko-opintoihin
- Varmistaa koulutuksellisen tasa-arvon toteutumista
- Tukea koulutuksen laadun parantamista ja toiminnan jatkuvaa kehittämistä niin kansallisella kuin paikallisellakin tasolla (Väyrynen 2012).

Koska seurantatieto ammattiosaamisen näytöistä kootaan kaikissa tutkinnoissa yhdenmukaisella tavalla, tämä yhdenmukaistaa arviointia ja mahdollistaa vertailutiedon tuottamisen. Kansalliseen seurantaan koulutuksen järjestäjiltä pyydettävät tiedot perustuvat arvioinnista annettuun määräykseen (M 32/011/2005), näyttötodistuksessa vaadittaviin tietoihin sekä näyttötoiminnan yleisiin laatuvaatimuksiin (Opetushallitus). Oppimistulosten arviointi perustuu ammattiosaamisen näyttöihin, ja siten se kohdistuu ammatilliseen osaamiseen. Arvioinnin perusteena ovat tutkintojen perusteissa koulutukselle asetetut kriteerit.

Opetushallitus vastasi yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen oppimistulosten arvioinnista 30.4.2014 saakka. Opetushallituksen arviointitoiminnot, Korkeakoulujen arviointi-

tineuvosto ja Koulutuksen arviointineuvosto yhdistyivät Kansalliseksi koulutuksen arviointikeskukseksi 1.5.2014. Toukokuusta 2014 alkaen Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (KARVI) on vastannut koulutuksen arvioinnista ja laadun hallinnan kehittämistä.

Ammatillisen koulutuksen oppimistulokset on koottu seuraavista perustutkinnoista

- Sosiaali- ja terveystieteiden perustutkinto (2007–2009)
- Hotelli- ja ravintola-alan perustutkinto (2007–2009)
- Kone- ja metallialan perustutkinto (2007–2009)
- Logistiikan perustutkinto (2007–2009)
- Rakennusalan perustutkinto (2008–2010)
- Metsäalan perustutkinto (2008–2010)
- Maatalousalan perustutkinto (2009–2011)
- Hiusalan perustutkinto (2009–2011)
- Sähkö- ja automaatiotekniikan perustutkinto (2009–2011)
- Liiketalouden perustutkinto (2010–2013)
- Kotityö- ja puhdistuspalvelun perustutkinto (2010–2013)
- Käsi- ja taideteollisuusalan perustutkinto (2010–2013)
- Elintarvikealan perustutkinto (2011–2014)
- Pintakäsittelyalan perustutkinto (2011–2014)
- Autoalan perustutkinto (2012–2015)
- Tieto- ja viestintäteknologian perustutkinto (2012–2015)
- Musiikkialan perustutkinto (2012–2015)
- Tekstiili- ja vaatetusalan perustutkinto (2012–2015).

Ammatillisen koulutuksen oppimistulosten arviointi on kehittäväää ja siinä korostetaan koulutuksen järjestäjien aktiivista osallistumista ja arvioinnin vuorovaikutteisuutta. Aineisto kootaan koulutuksen järjestäjän toiminnasta ilman kansallisesti yhtenäisiä testejä. Kehittäväää luonnetta kuvaavat koulutuksen järjestäjille toimitettavat palauteraportit, joiden pohjalta järjestäjät voivat verrata omia tuloksiaan kansallisiin tuloksiin.

6 KOULUTUKSEN JÄRJESTÄJÄN OMIEN OPPIMISTULOSTIETOJEN TUOTTAMINEN

Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymän arviointi- ja laadunvarmistussuunnitelman tarkoituksena on tuottaa tietoa koulutustehtävän onnistumisesta suunnittelun ja kehittämisen tueksi. Arvioinnin tulee siten tuottaa tietoa toiminnan tuloksellisuudesta (vaikuttavuudesta, tehokkuudesta ja taloudellisuudesta) ja laadukkuudesta. Arviointisuunnitelma edistää arviointiin perustuvan johtamisen toteutumista ammattiopistoissa. Suunnitelma ohjaa tiedon keräämisen ohella tulosten analysointiin, tulkintaan, johtopäätösten tekoon sekä kehittämistoimenpiteiden valintaan ja seurantaan.

Koulutuskuntayhtymä arvioi ja parantaa toimintansa seuraamalla toimintansa tuloksia; yhteiskunnallisia, asiakas- ja henkilöstötuloksia. Yhteiskunnallisista tuloksista keskeisimpiä ovat tuloksellisuusrahoituksen perusteena olevat: työllistyminen, siirtyminen korkeasteen jatko-opintoihin, opintojen keskeyttämisen vähentyminen, koulutuksen läpäisyaste (vaikuttavuusmittari), opetushenkilöstön kelpoisuus ja henkilöstön kehittäminen (henkilöstömittarit).

Asiakastuloksia kerätään opiskelijoiden tulo- (aloittavat opiskelijat); olo- (2. vuosikurssin opiskelijat) ja päättökyselyillä (opintonsa päättävät opiskelijat). Kysymykset palautejärjestelmään on laadittu yhteistyössä eri koulutuksen järjestäjien kanssa. Yhdenmukainen palautejärjestelmä mahdollistaa vertailutiedon saamisen tutkinnoittain, ryhmittäin ja yksiköittäin verkostossa toimivien koulutuksen järjestäjien kesken. Palautekyselyssä saadaan opiskelijoiden arvio seuraavista opintoihin ja oppimistuloksiin vaikuttavista seikoista; ohjaaminen, henkilökohtaistaminen, ilmapiiri, koulutuksen toteutus, työelämäyhteydet, oppimisympäristöt, arviointi ja vaikuttavuus.

Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymässä on käytössä sähköinen Primus- opiskelijahallinnon tietokantaohjelma. Primuksella hallinnoidaan opiskelijoiden henkilö- ja opiskelutietoja, opettajien ja henkilökunnan tietoja sekä opetustarjontaa. Primuksella suunnitellaan opetusta, kirjataan valintoja, arvioidaan suorituksia ja tulostetaan todistuksia. Järjestelmä mahdollistaa Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymässä mm. tutkinnoittain tai yksiköittäin opiskelijoiden arviointien ja oppimistulosten kokoamisen, analysoinnin ja vertailun.

7 OPPIMISTULOSTEN HYÖDYNTÄMISEN KEHITTÄMINEN JOKILAAKSOJEN KOULUTUSKUNTAYHTYMÄSSÄ

7.1 Oppimistulosten hyödyntämisen keskeiset ongelmat ja haasteet

Oppimistulosten hyödyntämisen keskeisimpiä ongelmia kuntayhtymässä on ollut tiedon hajanaisuus ja vaikea käsiteltävyys. Sirpaleista laadullista ja määrällistä tietoa oppimistuloksista on paljon; Opetushallituksen palauteraportteja, omien kyselyjen tuloksia, itsearviointeja jne. sekä omasta tietojärjestelmästä saatavia tietoja, mutta ne ovat muodostaneet hajanaisen ja laajan tietovarannon, jonka tulkitseminen on koettu vaikeaksi. Oppimistuloksien kokonaisuuden hahmottaminen ja tulosten pohjalta tehtävien toimenpiteiden priorisointi on ollut vaikeaa ”infoähkyn” keskellä. JEDUn arviointitoimikunnan lakisääteisistä tehtävistä haasteellisimmaksi jäsenten keskuudessa on koettu ammattiosaamisen näyttöjen laadun varmentaminen. Etenkin toimielimen työelämän edustajien on vaikea nopeasti ottaa haltuun keskeisiä tunnuslukuja oppimistuloksista, joiden perusteella päätökset näyttötoiminnan laadunvarmennuksesta tulisi tehdä. JEDUn arviointitoimikunnan esittelijänä olen tunnistanut oppimistulostietojen systemaattisemman hyödyntämistarpeen ja tämän vuoksi tavoitteenani on ollut tämän järjestelmän kehittäminen tässä opinnäytetyössä kuvulla tavalla.

Ammattiosaamisen näyttöjen laadunvarmennuksen parantamiseksi ja oppimistulosten hyödyntämiseksi arviointitoimikunnan jäsenet voisivat osallistua ammattiosaamisen näyttötoiminnan seuraamiseen. Koska kuntayhtymässä järjestetään noin 1000 ammattiosaamisen näyttötilaisuutta vuosittain, ei toiminnan seuraaminen kuitenkaan kattavasti ole mahdollista. Yksittäisten tutkintojen raporttien käsitteleminen ei ole myöskään antanut riittävästi trenditietoa, eli ei ole pystytty tiedostamaan oppimistulosten ja ammattiosaamisen näyttöihin liittyviä kehityssuuntia. Opetushenkilöstöllä ja ammattiopistojen johdolla ei ole ollut koottuna seurantatietoa oppimistuloksista joiden perusteella toiminnan arviointi ja kehittäminen olisi ollut mahdollista.

7.2 Oppimistulostietojen hyödyntämisen ratkaisumallin kehittäminen

Oppimistulosten hyödyntämisen haasteiden pohjalta syntyi tarve kehittää menetelmä, jossa JEDUn ammattiosaamisen näytöistä ja oppimistuloksista kerättäisiin systemaattista ja tiivistettyä tietoa, jota olisi helpompi analysoida ja analyysin perusteella määritellä kehittämistoimenpiteet. Kehittämistyötä ryhdyttiin johdollani viemään eteenpäin vaiheittain. Ensimmäisessä vaiheessa vahvistettiin erityisesti toimielimen jäsenten osaamista oppimistulostiedoista sekä laadittiin kokonaissuunnitelma oppimistulostietojen hyödyntämisestä. Toisessa vaiheessa kehitettiin oppimistulostietojen käsittelyn ja hyödyntämisen toimintamallia sekä ”Miltä näyttää? Tietoa oppimistuloksista ja ammattiosaamisen näytöistä JEDUssa”- julkaisua.

7.2.1 Vaihe 1. Osaamisen hankkiminen koskien oppimistulostietoja ja niiden hyödyntämisen merkitystä

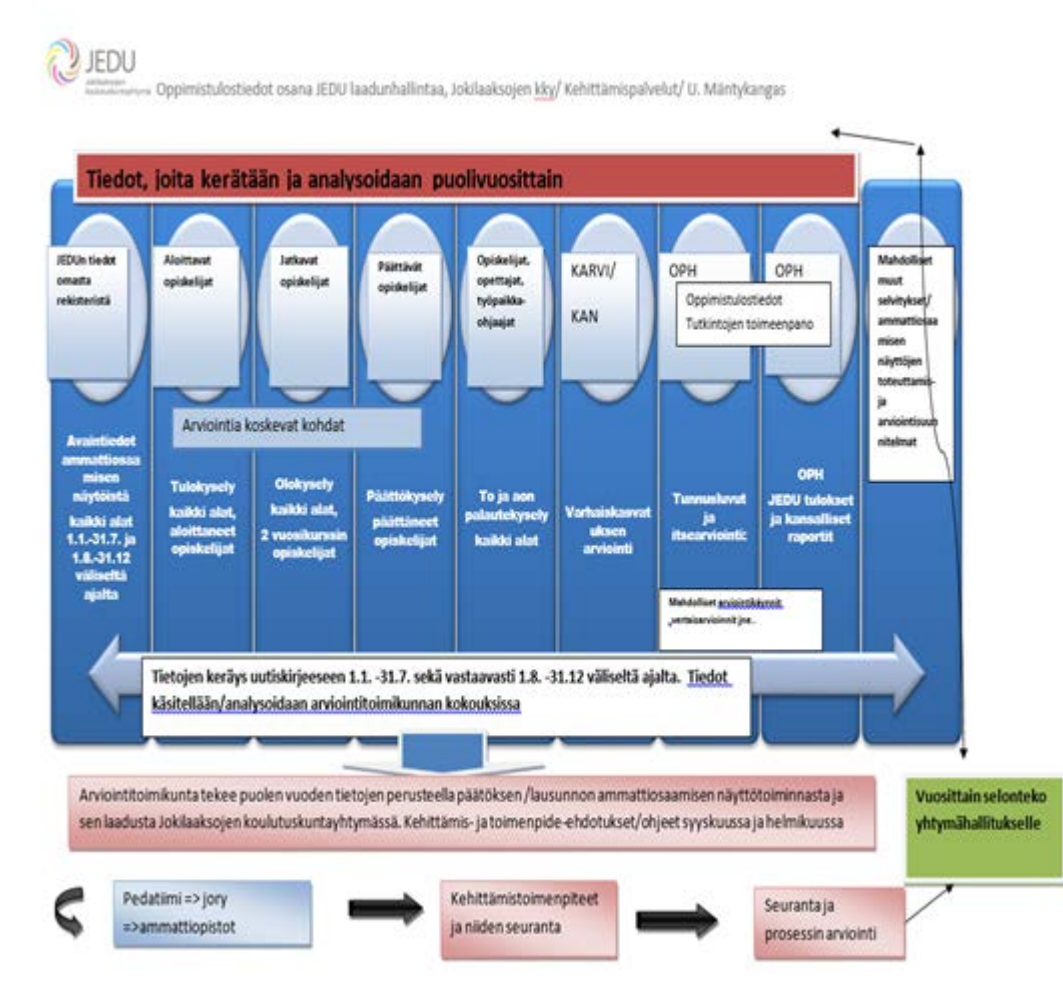
Koska yhteinen näkemys oppimistuloksien merkityksestä puuttui, osaamisen vahvistamiseksi kuntayhtymän toimielimen jäsenille järjestettiin tilauskoulutuksena Opetushallituksen ”Arvioinnista arkea”- koulutusprosessi marraskuun 2012 ja helmikuun 2013 välisenä aikana. Koulutusprosessin tavoitteiksi asetettiin:

- Kehittää laatujärjestelmiä sisällyttämällä oppimistulosten arviointi osaksi itsearviointia
- Harjaantua analysoimaan oppimistuloksia ja taustamuuttujien yhteyksiä tuloksiin
- Ymmärtää tietojärjestelmien ja dokumentoinnin laadun merkitys
- Oppia vertaisten hyvistä käytänteistä
- Vahvistaa tietoon perustuvaa johtamiskulttuuria ja kehittää organisaation toimintaa oppimistulosten pohjalta.

Koulutusprosessi koostui ennakotehtävästä, joka tähtäsi orientoitumisen oppimistulosten arviointiin ja sen kehittämistarpeisiin. Ensimmäisen lähiopetusjakson teemana oli orientatio oppimistulosten arviointiin ja yhteisen prosessoinnin käynnistäminen kuntayhtymän oppimistulosten hyödyntämisestä. Välitehtävänä oli laatia kuntayhtymään oppimistulosten arviointisuunnitelma ja oppimistulosten analysointi prosessi. Viimeisellä lähiopetusjaksolla

kehitettyjä arviointisuunnitelmia analysoidiin ja päätettiin jatkotoimenpiteistä. Kouluttajina toimivat opetusneuvokset Anu Räisänen ja Pirjo Väyrynen Opetushallituksesta.

Kuviossa 1 yhteenveto tietolähteistä, joiden perusteella oppimistuloksia Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymässä voidaan arvioida. Tietolähteet koottiin toimielimen kokouksissa aikaisemmin käsitellyistä yksittäisistä raporteista ja kuntayhtymän käytössä olevista kyselyistä.

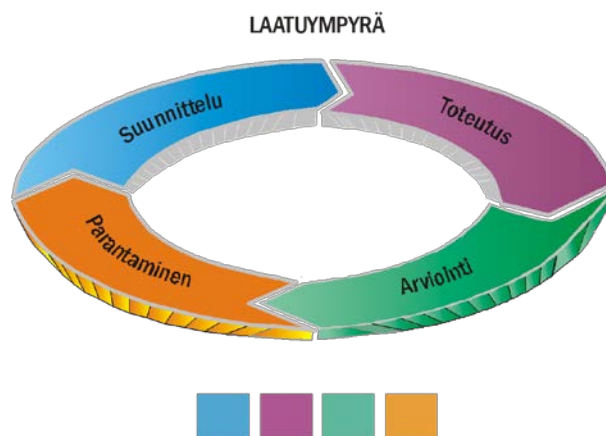

KUVIO 1. Oppimistulosten tietolähteet JEDUssa (Mäntykangas, U. 2012. Oppimistulos-tiedot osana JEDUn laadunhallintaa)

Yhteenvedon mukaan Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymässä oppimistuloksia voidaan seurata opiskelijatietohallintajärjestelmästä saatavilla yhteenvetotiedoilla, opiskelijoiden tulo-, olo- ja päättökyselyillä, työssäoppimisen ja ammattiosaamisen näyttöjen palautekyselyllä, joka on suunnattu opiskelijoille, työelämäneustajille ja opettajille työssäoppimisjakson ja/tai ammattiosaamisen näyttöjen toteutuksen jälkeen. JEDUn oppimistuloksista kertovat myös Kansallisen arviointineuvoston erilliset kyselyt sekä

Opetushallituksen oppimistulostietoja ja tutkintojen toimeenpanoa koskevat kyselyt ja niistä saatavat palauteraportit. Kokonaissuunnitelmaan tehtiin lisäksi ehdotus kerätyn tiedon käsittelyprosessista. Kuntayhtymän toimielin antaa lausunnon puolivuositain oppimistuloksista, tiedot käsitellään kuntayhtymän pedagogisessa tiimissä, johtoryhmässä ja ammattipistoissa. Vuosittain annetaan tilannekatsaus oppimistuloksista toimielimen nimenneelle yhtymähallitukselle. Jokaiseen käsitelyvaiheeseen liittyy kehittämistoimenpiteiden arviointi.

Kuvion 2 mukaan, osana ”Arvioinnista arkea”-prosessia, laadittiin luonnos oppimistulosten hyödyntämisen vaiheista Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymässä käytössä olevan eurooppalaisen laadunvarmistuksen viitekehyksen CQAF- mukaan (CQAF= Common Quality Assurance Framework). Eurooppalainen laadunvarmistuksen viitekehys perustuu jatkuvaan oppimiseen ja toiminnan systemaattiseen kehittämiseen.

KUVIO 2. Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymässä käytössä oleva laadunvarmistuksen yhteinen viitekehys CQAF (CQAF= Common Quality Assurance Framework).

Laatuympyrän mukaisesti kiteytettiin toiminnan kehittämisen keskeiset vaiheet ja siinä ratkaistavat kysymykset (TAULUKKO 1).

TAULUKKO 1. Kokonaissuunnitelma laatuympyrän mukaisesti oppimistulostietojen hyödyntämisestä JEDUssa.

Prosessin vaihe JEDUssa	Kerättävä tieto	Oppimistulosten hyödyntämisessä ratkaistavat kysymykset

Suunnittelu	<p>Kansallisten oppimistulostietojen raportit</p> <p>Opiskelijatietohallintajärjestelmästä saatavat tiedot ammattiosaamisen näytöistä</p> <p>Tulo-, olo- ja päättökyselyt</p> <p>Palautetieto työssäoppimisen ja ammattiosaamisen näytön jälkeen (työpaikkaohjaaja, opiskelija, opettaja)</p> <p>Itsearviointitutkinnoita</p>	<p>Sovitettava JEDUN pedagogiseen vuosikelloon tiedon kerääminen</p> <p>Määriteltävä vastuuhenkilö koko prosessin kehittämiseksi</p>
Toteutus	<p>Eri aineistojen yhdistäminen</p> <p>Tulosten käsittely ja analysointi;</p> <p>Tulosten hyödyntäminen johtamisessa ja opetustyössä</p>	<p>Päätettävä julkaisujärjestelmä, johon aineistot yhdistetään.</p> <p>Sovittava tietojen käsittelyn vastuutahot ja aikataulus</p> <p>JEDU yhtymähallitus</p> <p>JEDU arviointitoimikunta</p> <p>JEDU johtoryhmä</p> <p>JEDUn ammattiopistot> koulutus- alat> tutkinnot> opettajat</p>
Arviointi	<p>Arvioinnin arviointi. Lukuvuosittain tulee tehdä oppimistulostietojen hyödyntämisen arviointi: onko tietojen hyödyntäminen riittävää ja osuvaa?</p>	<p>Päätettävä mitkä tahot</p> <p>JEDUssa tekevät oppimistulosten arvioinnin arvioinnin;</p> <p>JEDU pedagoginen tiimi,</p> <p>JEDU johtoryhmä,</p> <p>JEDU arviointitoimikunta</p>
Parantaminen	<p>Miten oppimistulostiedot otetaan huomioon strategiassa, opetussuunnitelmissa, ”opetuksen arjessa” ja oman toiminnan arvioinnissa ja kehittämisessä?</p> <p>Arviointi siitä, tarvitaanko muuta käytettävissä olevan tiedon liittämistä ja hyödyntämistä esim. laadullinen ennakoitietieto,</p> <p>terveyskyselyt jne. osaksi oppimistu-</p>	<p>Miten oppimistulokset sisällytetään koko kuntayhtymän laatutoimintaan?</p> <p>Mitkä ovat vastuutahot? Kuka koordinoi oppimistulostietojen hyödyntämistä?</p>

	lostietojen seurantaa	
--	-----------------------	--

7.2.2 Vaihe 2. Toimintamallin ja ”Miltä näyttää? Tietoa oppimistuloksista ja ammattiosaamisen näytöistä JEDUssa”- julkaisun kehittäminen

JEDUn arviointitoimikunnan päätöksen mukaisesti tehtäväkseni tuli koota aineiston perusteella julkaisu; ” Miltä näyttää ammattiosaamisen näytöt JEDUssa” . Tämän ohella arviointitoimikunnan esittelijänä tehtävänäni on vastata oppimistuloksiin liittyvistä itsearvioinneista ja esitellä ne JEDUn arviointitoimikunnalle.

Julkaisuun keräsin puolivuositain tiedot ammattiosaamisen näytöistä kuntayhtymän opiskelijatietohallintajärjestelmästä sekä keskeiset kohdat koulutuksen järjestäjän saamasta tutkintokohtaisesta oppimistulostietojen palauteraportista. Tietojen kokoamisessa tein yhteistyötä Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymän Multiprimus- asiantuntijan kanssa. Julkaisun tavoitteena oli - ja on edelleen - antaa ”nopealla silmäyksellä” osuvaa, oikea-aikaista ja yhdessä julkaisussa olevaa, helposti hahmotettavaa tietoa puolivuositain oppimistuloksista ja ammattiosaamisen näytöistä eri vuosilta. Julkaisu antaa vertailutietoa muiden koulutuksenjärjestäjien oppimistuloksista. Julkaisun kohderyhmänä olivat JEDUn opiskelijat, opettajat, kuntayhtymän johto, ulkopuoliset sidosryhmät kuten arviointitoimikunnan tai yhtymähallituksen jäsenet. Julkaisu oli saatavilla sekä A5 kokoisena vihkotulosteena että sähköisesti kuntayhtymän intrassa. Tulostettu julkaisu, joka on helposti saatavilla vaikka tiimipalaverissa tai ”opettajien kahvihuoneessa”, sai hyvää suullista palautetta käyttäjiltä samoin kuin toimielimen jäseniltä. Tiivistetyn ja helppolukuisen, osittain graafisen ilmaisutavan todettiin antavan tiedot oppimistuloksista ymmärrettävässä muodossa.

Ensimmäinen julkaisu, joka ilmestyi syksyllä 2013, sisälsi seuraavaa:

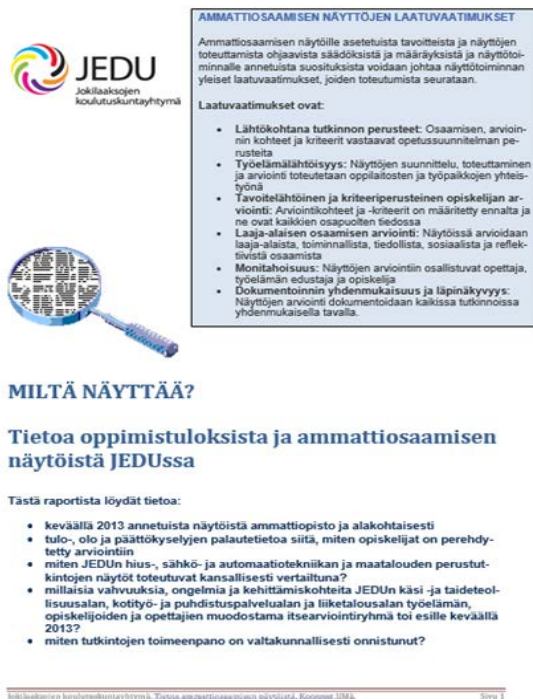
- tietoa keväällä 2013 annetuista näytöistä ammattiopisto ja alakohtaisesti
- tulo-, olo ja päättökyselyjen palautetietoa siitä, miten opiskelijat on perehdytetty arviointiin
- kuntayhtymän saaman palauteraportin pohjalta keskeistä oppimistulostietoa siitä, miten JEDUn hius-, sähkö- ja automaatiotekniikan ja maatalouden perustutkintojen näytöt toteutuvat kansallisesti vertailtuna

- yhteenvertotietoa siitä, millaisia vahvuuksia, ongelmia ja kehittämiskohteita JEDUn käsi - ja taideteollisuusalan, kotityö- ja puhdistuspalvelualan ja liiketalousalan työelämän, opiskelijoiden ja opettajien muodostama itsearviointiryhmä toi esille keväällä 2013
- kansallisesta raportista keskeiset kohdat, miten tutkintojen toimeenpano on valtakunnallisesti onnistunut.

Toisen julkaisun, joka ilmestyi talvella 2014, sisältö oli seuraava:

- tietoa keväällä ja syksyllä 2013 JEDUssa annetuista ammattiosaamisen näytöistä ammattiopistoittain ja alakohtaisesti
- tulokyselyn 2013 tietoa siitä, miten opiskelijat on perehdytetty arviointiin
- kansallisten oppimistulostietojen ajankohtaista asiaa
- JEDUn saamat raportit käsi - ja taideteollisuusalan, kotityö- ja puhdistuspalvelualan ja liiketalousalan perustutkintojen oppimistuloksista.

Kuviossa 3 ensimmäisen julkaisun sekä kuviossa 4 seuraavan julkaisun kansi ja sisällysluettelo

Sisällys

AMMATTIOSAAMISEN NÄYTÖJEN LAATUVAATIMUKSET	1
MILTÄ NÄYTTÄÄ?	1
Tietoa oppimistuloksista ja ammattiosaamisen näytöistä JEDUssa	1
1. JEDU Ammattiosaamisen näytöt 1.1 –31.7.2013, kaikki	3
2. JEDU Tulokysely 2012, siirtävät opiskelijat	5
3. JEDU Oikokysely 2012–13, jatkevat opiskelijat	6
4. Päättökysely 2013, opintonsa päättäneet opiskelijat	6
5. OPi: Oppimistulostiedot, huusalan perustutkinto	7
a. Yhteenveto ammattiosaamisen näyttöjen arvosanoista ja näyttöjen toteuttamistavoista lukuvuonna 2009–2012	7
b. Pedagogista toimintaa koskevia tunnuslukuja huusalan perustutkinnossa	9
6. OPi: Oppimistulostiedot, sähkö- ja automaatiotekniikan perustutkinto	10
a. Yhteenveto ammattiosaamisen näyttöjen arvosanoista ja näyttöjen toteuttamistavoista lukuvuonna 2009–2012	10
b. Pedagogista toimintaa koskevia tunnuslukuja sähkö- ja automaatiotekniikan perustutkinnossa	12
7. OPi: Oppimistulostiedot, maatalouden perustutkinto	13
a. Yhteenveto ammattiosaamisen näyttöjen arvosanoista ja näyttöjen toteuttamistavoista lukuvuonna 2009–2012	13
b. Pedagogista toimintaa koskevia tunnuslukuja maatalouden perustutkinnossa	15
8. Oppimistulostietojen lbesivunnit kevt 2013	16
Käsi ja taideteollisuuden perustutkinto	16
Liiketalouden perustutkinto	17
Kotityö ja puhdistuspalvelualan perustutkinto	17
9. Tutkintojen toimeenpanon seuranta	18
Perusteiden toimeenpanon valtakunnallinen kokonaistilanne vuonna 2011	18

Jokilaaksojen koulutus kuntayhtymä, JEDU, JOKILAAKSOJEN KOUKULUS KUNTAYHTYMÄ, 0600008100A, Sivu 2

KUVIO 3. Miltä näyttää? Tietoa oppimistuloksista ja ammattiosaamisen näytöistä JEDUssa. 1.julkaisu.

AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖJEN LAATUVAATIMUKSET

Ammattiosaamisen näytöille asetetuista tavoitteista ja näyttöjen toteuttamista ohjaavista säädöksistä ja määräyksistä ja näyttötoiminnalle annetuista suosituksista voidaan johtaa näyttötoiminnan yleiset laatuvaatimukset, joiden toteutumista seurataan.

Laatuvaatimukset ovat:

- Lähtökohdana tutkinnon perusteet: Osaamisen, arvioinnin kohteet ja kriteerit vastaavat opetussuunnitelman perusteita
- Työelämälähtöisyys: Näyttöjen suunnittelu, toteuttaminen ja arviointi toteutetaan oppilaitosten ja työpaikkojen yhteistyössä
- Tavoitelähtöinen ja kriteeriperusteinen opiskelijan arviointi: Arviointikohteet ja -kriteerit on määritetty ennalta ja ne ovat kaikkien osapuolten tiedossa
- Laaja-alaisen osaamisen arviointi: Näytössä arvioidaan laaja-alaista, toiminnallista, tiedollista, sosiaalista ja reflektivistä osaamista
- Monitahoisuus: Näyttöjen arviointiin osallistuvat opettaja, työelämän edustaja ja opiskelija
- Dokumentoinnin yhdenmukaisuus ja läpinäkyvyys: Näyttöjen arviointi dokumentoidaan kaikissa tutkinnoissa yhdenmukaisella tavalla.

MILTÄ NÄYTTÄÄ osa II

Tietoa oppimistuloksista ja ammattiosaamisen näytöistä JEDUssa 2013

Tästä raportista löydät tietoa:

- keväällä ja syksyllä 2013 annetuista näytöistä ammattiopisto ja alakohdaisesti tulokyselyn 2013 palautetietoa siitä, miten opiskelijat on perehdytetty arviointiin
- kansallisten oppimistulostietojen ajankohtaista asiaa
- JEDUN raportit oppimistulostiedoista; liiketalouden pt, käsi- ja taidealoitusalan pt, kotityö- ja puhdistuspalvelualan pt

Sisällys

AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖJEN LAATUVAATIMUKSET	1
MILTÄ NÄYTTÄÄ osa II	1
Tietoa oppimistuloksista ja ammattiosaamisen näytöistä JEDUssa 2013	1
1. JEDU Tutkisyty 2013, kriteerit opiskelijat	3
2. JEDU Tutkisyty 2013-14, jatkavat opiskelijat	6
3. JEDU Oikisyty 2013-14, jatkavat opiskelijat	7
4. Päätöskysely 2014, opintonsa päättäneet opiskelijat	7
5. Kansallisen seuranta-arvioinnin ja raportoinnin aikatauluja	7
6. Käsityö- ja puhdistusalan erillisen perustutkinnon oppimistuloksista	8
7. Käsi- ja taidealoitusalan perustutkinnon oppimistuloksista	9
8. Liiketalouden perustutkinnon oppimistuloksista	11

KUVIO 4. Miltä näyttää? Tietoa oppimistuloksista ja ammattiosaamisen näytöistä JEDUssa 2013. 2. julkaisu.

8 TULOKSET JA POHDINTA

8.1 Toimintamallin ja julkaisun hyödyntäminen omassa kuntayhtymässä

Julkaisu ”Miltä näyttää ammattiosaamisen näytöt” on ilmestynyt kuntayhtymässä syksyyn 2014, ja tämän opinnäytetyön valmistumiseen mennessä, kolme kertaa. Julkaisun ulkoasua ja sisällystä on kehitetty lukijaystävällisemmäksi saadun palautteen pohjalta (LIITE1). Vertailu ja trenditiedon merkitys on lisääntynyt, koska julkaisu sisältää aina tiedot edellisiltä seurantajaksoilta Kuntayhtymässä julkaisu on käsitelty JEDUn arviointitoimikunnan kokouksissa, pedagogisessa tiimissä ja se on annettu tiedoksi ammattiopistojen rehtoreille sekä yhtymähallitukselle. Ammattiopistoissa tiimit ovat voineet hyödyntää tietoja näyttötoiminnan kehittämisessä. Julkaisussa olevien tietojen pohjalta on mm. pidetty arviointitoimikunnan infotilaisuuksia kuntayhtymän ammattiopistojen henkilöstökokouksissa v. 2014. Oppimistulostietojen julkaisu on otettu osaksi kuntayhtymän toimintajärjestelmää ja arviointisuunnitelmaa. Julkaisua on tarkoitus hyödyntää mm. vuonna 2015 tehtävässä koulutuksen järjestäjien laadunhallinnan itsearvioinnissa.

8.2 Toimintamallin ja julkaisun esittely valtakunnallisissa tilaisuuksissa

JEDUn malli oppimistulostietojen julkaisusta on herättänyt kiinnostusta kansallisesti. Kehittämäni toimintamallia ja julkaisua olen esitellyt Opetushallituksen pyynnöstä muille koulutuksen järjestäjille mm. seuraavissa tilaisuuksissa:

- LAATUA LAIVALLA 26–27.8.2013, Silja Tallink, Tallink Spa hotelli, Ohjelma (LIITE 2)
 - Työpaja,– Oppimistulosten arviointi: kuuntele, kysy ja opi toisten kokemuksista.
 - opetusneuvokset Anu Räisänen ja Pirjo Väyrynen, Opetushallitus
 - projektipäällikkö Ulla Mäntykangas, Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä
 - ARVIOINNISTA ARKEA 24.–25.9.2013 ja 20.3.2014, Helsinki, Opetushallitus
- Oppimistulosten arviointi osaksi ammatillisen koulutuksen järjestäjän laatujärjestelmiä ja pedagogista johtamista. .Ohjelma (LIITE 3)

Oppimistulosten arviointien hyödyntäminen/Projektipäällikkö, opetussuunnitelma- koordinaattori Ulla Mäntykangas, Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä.

- LAATUA LAINEILLA; ammatillisen koulutuksen laatuseminaari 2014 8.–9.9.2014, Jyväskylän Paviljonki, Ohjelma (LIITE 4)

Näyttelykävely – näkökulmia laatutyöhön

- Opetushallituksen materiaalia
- JEDU – oppimistulosten arviointi
- Yrittäjyyden portaat, InnoOmnia
- Kaikki mukaan laatutalkoisiin, mitä osaamista tarvitaan, Esedu, Opetushallitus
- Oppisopimuskoulutuksen vertaisarvioinnin kansalliset arviointialueet ja – kriteerit, Jyväskylän oppisopimustoimisto, Opetushallitus
- Laatustrategian tuki – hankkeet

KUVIO 5. Näyttelykävely Jyväskylässä. JEDUn Oppimistulosten arviointia näyttelykävely-tilaisuudessa oli esittelemässä JEDUn OPS-koordinaattori Ulla Mäntykangas.

Näyttelykävely-tapahtumasta uutisoitiin JEDUn www-sivuilla seuraavasti:

”JEDU näyttävästi esillä Näyttelykävelyssä Jyväskylässä 8.-9.9.2014!

JEDU oli näyttävästi esillä Laatuja Laineilla 8.-9.9.2014 ammatillisen koulutuksen laatuseminaarissa Jyväskylässä.

JEDUn teemana oli Oppimistulosten arviointi.

JEDUssa tietoa oppimistuloksista on kerätty jo pitempään.

JEDUn Oppimistulosten arviointia Näyttelykävely -tilaisuudessa oli esittelemässä JEDUn OPS-koordinaattori Ulla Mäntykangas”

8.3 Toimintamallin ja julkaisun jatkokehittäminen

Toimintamalli ja julkaisu” Miltä näyttää? Tietoa ammattiosaamisen näytöistä ja oppimistulostiedoista JEDUssa” on vakiintunut työkaluksi, jota voidaan hyödyntää kuntayhtymän ja erityisesti JEDUn arviointitoimikunnan varmistessa ammattiosaamisen näyttöjen ja oppimistulosten laatua. Koska tuloksia on osittain vaikea analysoida ilman taustamuuttujia, on julkaisun sisältöön tullut tarvetta lisätä mm. tietoa erityisopiskelijoiden määrästä tutkinnoittain. Julkaisun sisältöä voidaan kehittää valitsemalla oppimistuloksiin ja ammattiosaamisen näyttötoimintaan liittyviä teemoja puolivuositain. esim. mukautetut näytöt, niiden määrä ja arviointi, näyttötodistuksissa ammattiosaamisen näyttöjä kuvaavat näyttölauseet tai julkaisussa voidaan jakaa oppimistuloksiin ja ammattiosaamisen näyttöihin liittyviä muita hyviä käytänteitä JEDUssa.

Jotta saataisiin reaaliaikaisempaa tietoa ammattiosaamisen näytöistä ja oppimistuloksista, on JEDUssa käyttöön otettu julkaisun rinnalle Primus -Queryn tuomat mahdollisuudet.. Primus Query on Primus opiskelijatietohallintajärjestelmän apuohjelma, jonka avulla voidaan tehdä automatisoituja kyselyitä Primukseen. Ammattiosaamisen näytöistä on näin ammattiopistoittain ja tutkinnoittain kerran vuorokaudessa saatavilla ajantasainen tieto sen mukaan miten opiskelijoiden arviointeja on tallennettu tietohallintajärjestelmään. Näin -näyttöihin liittyvät tiedot nopeasti esim. johdon tai koulutusalojen tiimien tarkasteltavana. Sähköinen järjestelmä ei kuitenkaan poista tarvetta julkaisun kokoamiseen, koska tietosuojan vuoksi ulkopuoliset henkilöt mm. työelämän edustajat ja opiskelijat eivät voi tarkastella tietoja kuntayhtymän tietokannasta.

Ammatilliseen koulutukseen kohdistuvien haasteiden myötä JEDUssa koulutuksen tehokkuus, tuloksellisuus ja vaikuttavuus nousevat keskiöön. Lukion, ammatillisen perus- ja lisäkoulutuksen sekä vapaan sivistystyön rakenteita tiivistetään ja rahoitusta uudistetaan vuosina 2014 - 2016. Uudistukset perustuvat hallituksen rakennepoliittiseen ohjelmaan ja

niillä tavoitellaan 260 miljoonan euron vähennystä julkisiin menoihin. Uudistusten on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2017.

Ammatillisen peruskoulutuksen ja ammatillisen aikuiskoulutuksen rahoitus tukee nykyistä paremmin tutkintojen tavoitteita, koulutusaikojen lyhentymistä ja koulutuksen laadun parantamista. Lakiesityksen mukaisesti rahoitus maksettaisiin ensisijaisesti suorituksista ja tuloksista, ei opiskeluajasta. Koulutusprosesseja ja osaamisen tunnustamista tehostetaan ja opintoaikoja lyhennetään. Rahoitus muodostuisi pääasiassa perus-, suoritus- ja vaikuttavuusrahoitusosuuksista. Rahoitusosuuksien perusteina huomioitaisiin muun muassa opiskelijavuodet, tutkinnot ja tutkinnon osat sekä osassa koulutusmuodoista työllistyminen ja jatko-opintoihin siirtyminen. Lukion ja ammatillisen peruskoulutuksen rahoituksessa opiskelijavuodet rajataan enintään kolmeen vuoteen. Mikäli uudistukset toteutuvat esitetyn kaltaisina merkitsee se koulutuksen järjestäjälle niukkeneviä resursseja ja tarvetta kehittää uudenlaisia menettelytapoja. Oppimistulosten ja laadun todentaminen korostuvat. Koulutuksen järjestäjän tulee entistä tarkemmin kehittää oppimistuloksiin vaikuttavia prosesseja sekä systemaattisia järjestelmiä tulosten todentamiseksi. Tässä muuttuvassa toimintaympäristössä kehittämäni toimintamallia voitaneen hyödyntää oppimistulosten laadun jatkuvassa parantamisessa ammatillisen koulutuksen tehtäväkentässä.

9 LÄHTEET

Ammatillisen koulutuksen laatustrategia 2011–2020. Opetus- ja kulttuuriministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2011:9.

Asetus ammatillisesta koulutuksesta A811/98

European Quality Assurance Reference Framework. Saatavilla:
<http://www.eqavet.eu/gns/policy-context/european-quality-assurance-reference-framework/framework-overview.aspx>

Finnish National Board of Education. 2006. National evaluation data. Based on vocational skills demonstrations Koppi -project 2002–2007. Project for developing a national system of evaluating educational outcomes based on skills demonstrations. Saatavilla:
http://oph.fi/download/115526_national_evaluation_data_based_on_vocational_skills_demonstrations.pdf. Luettu 7.1.2015.

JEDUn arviointi- ja laadunvarmennussuunnitelma 2014-2015. Saatavilla:
<https://www.jedu.fi/documents/10157/ec9a2f09-ac5a-47c7-a9a1-043114befe28>. Luettu 22.10.2014.

JEDU järjestämislupa. Saatavilla: <http://www.jedu.fi/documents/10157/72544c0e-f7ba-49ab-a4bb-6d6f16e792fc>. Luettu 22.10.2014.

JEDU strategia 2015-2017. Saatavilla:
http://www.jedu.fi/documents/10157/301061/lyhytstrategia+2015-2017_web.pdf/2e59933e-7c96-4e3c-aab5-60854af99e52 Luettu 12.9.2014.

JEDU toimielimen toimintaohje. Saatavilla:
<https://www.jedu.fi/documents/10157/7c262875-03b8-4bd0-bbee-e7c41e199b08>
Luettu 22.10.2014.

Laki ammatillisesta koulutuksesta L630/1998.

Opetushallitus: Ammattiosaamisen näytöt ja oppinäytetyö. Saatavilla:
http://www.oph.fi/koulutus_ja_tutkinnot/ammattikoulutus/amatilliset_perustutkinnot/ammattiosaamisen_naytot_ja_opinnaytetyo. Luettu 22.10.2014.

Opetushallitus. Ammatillisen koulutuksen oppimistulosten sähköinen järjestelmä. Saatavilla:
http://www.oph.fi/download/133847_Ammatillisen_koulutuksen_oppimistulosten_arvioinnin_sahkoinen_jarjestelma.pdf. Luettu 22.10.2014.

Opetushallitus. Arviointi- ja seurantatieto. Saatavilla:
http://www.oph.fi/tietopalvelut/arviointi- ja_seurantatieto . Luettu 22.10.2014.

Opetushallitus. Määräys 32/011/2005.

Opetushallitus. Raportit ja selvitykset 2011:17.

Opetus- ja kulttuuriministeriön päätös 101/531/2013. Saatavilla:
<https://dynasty.jedu.fi/djulkaisu/kokous/2013246-5-1.PDF>. Luettu 12.10.2014

Räisänen, A. 2013. Oppimistulosten arvioinnin tavoitteet ja periaatteet sekä arvioinnin kehitysnäkymät. 2012 Saatavilla:
www.oph.fi/.../144203_Arvioinnin_tavoitteet_ja_periaatteet_AR.ppt Luettu 9.10.2014.

Räkköläinen, M. 2005. Kansallisen näyttöperusteisen oppimistulosten arviointijärjestelmän kehittäminen ammatillisiin perustutkintoihin.

Räkköläinen, M. 2012. What Do Skills Demonstrations reveal? The Reliability and Confidence in the Assessment Process of Skills Demonstrations in VET. Saatavilla: vet-net.mixxt.org/networks/files/download.150569. Luettu 6.1.2015

Väyrynen P. 2012. Koulutusmateriaali. (ei saatavilla.).

10 LIITTEET

LIITE 1. ”Miltä näyttää osa III- Tietoa oppimistuloksista ja ammattiosaamisen näytöistä JEDUssa 2014, kevät” Kansi ja sisällys. Koonnut Ulla Mäntykangas.

LIITE 2. Laatu laivalla. Ohjelma.

LIITE 3. Arvioinnista arkea. Ohjelma.

LIITE 4. Laatu laineilla. Ohjelma.

MILTÄ NÄYTTÄÄ osa III

Tietoa oppimistuloksista ja ammattiosaamisen näytöistä JEDUssa 2014, kevät

Tästä raportista löydät tietoa:

Keväällä 2014 annetuista näytöistä ammattioisto ja alakohtaisesti, tulo-, olo ja päättökyselyn 2013 palautetietoa siitä, miten opiskelijat on perehdytetty arviointiin, kansallisten oppimistulostietojen ajankohtaista asiaa, JEDUN raportit oppimistulostiedoista; liiketalouden pt, käsi- ja taideteollisuusalan pt, kotityö- ja puhdistuspalvelualan pt.

Lisätietoja Ops-koordinaattori Ulla Mäntykangas 040 312 0409

Sisällys

MILTÄ NÄYTTÄÄ osa III.....	1
Tietoa oppimistuloksista ja ammattiosaamisen näytöistä JEDUssa 2014, kevät	1
AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖJEN LAATUVAATIMUKSET	2
1. JEDU Ammattiosaamisen näytöt 1.8.–31.12.2013, kaikki	3
2. JEDU Tulokysely 2013, aloittavat opiskelijat	8
3. JEDU Otokysely 2013–14, jatkavat opiskelijat	8
4. JEDU Päätökysely 2014, opintonsa päättäneet opiskelijat	9
5. Ammatillisen koulutuksen oppimistulokset.....	9
6. Kansallisen seuranta-arvioinnin ja raportoinnin aikatauluja, jotka koskevat JEDUn tutkintoja	9
7. Köttyö- ja puhdistuspalvelujen perustutkinnon oppimistuloksia	10
8. Käsi- ja taideteollisuusalan perustutkinnon oppimistuloksia	11
9. Liiketalouden perustutkinnon oppimistuloksia.....	13
10. Ammatillisten perustutkintojen perusteiden sekä valmistavien ja valmentavien koulutusten opetussuunnitelmien toimeenpanon seuranta	14
Perusteiden toimeenpanon valtakunnallinen kokonais tilanne vuonna 2011	15

[Palautu Oulussa, Palautuskeskus Oy, ota osaa 100 kpl](#)

AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖJEN LAATUVAATIMUKSET

Ammattiosaamisen näytöille asetetuista tavoitteista ja näyttöjen toteuttamista ohjaavista sääöksistä ja määräyksistä ja näyttötoiminnalle annetuista suosituksista voidaan johtaa näyttötoiminnan yleiset laatuvaatimukset, joiden toteutumista seurataan.

Laatuvaatimukset ovat:

- Lähikohdista tutkinnon perusteet: Osaamisen, arvioinnin kohteet ja kriteerit vastaavat opetussuunnitelman perusteita
- Työelämäihittyisyys: Näyttöjen suunnittelu, toteuttaminen ja arviointi toteutetaan oppilaitoksen ja työpaikkojen yhteistyönä
- Tavoitteilähtöinen ja kriteeriperusteinen opiskelijan arviointi: Arviointikohteet ja -kriteerit on määritelty ennalla ja ne ovat kaikkien osapuolten tiedossa
- Laaja-alaisen osaamisen arviointi: Näytöissä arvioidaan laaja-alaisia, toiminnallisia, tiedollisia, sosiaalisia ja reflektiivisiä osaamista
- Monitahoisuus: Näyttöjen arviointiin osallistuvat opettaja, työelämän edustaja ja opiskelija
- Dokumentoinnin yhdenmukaisuus ja läpinäkyvyys: Näyttöjen arviointi dokumentoidaan kaikissa tutkinnoissa yhdenmukaisella tavalla.

Laatua laivalla 26-27.8.2013

Ohjelma

Maanantai 26.8.2013

8.30–9.30 Ilmoittautuminen ja lippujen jako Helsingin Länsi-Satamassa

Laivaan pääsee klo 10, laiva on Tallink Super Star

10.30 Laiva lähtee

aamiaisbrunssi laivalla Shuttle Buffet-ravintolassa (kannella 8)

12.30 Perillä Tallinnan satamassa, siirtyminen Tallink Spa -hotelliin

Puheenjohtajana opetusneuvos Leena Koski, Opetushallitus

Ohjelma alkaa salissa Galaxy 1+2 Tallink Spa –hotellissa:

Puheenjohtajana opetusneuvos Leena Koski, Opetushallitus

13.30–14.00 **Miten jatkuva parantaminen varmistetaan ammatillisessa koulutuksessa**

johtaja Pasi Kankare, Opetushallitus

14.00–14.45 **Ajankohtaista laadunhallinnasta: toimivan laadunhallinnan ja laadun jatkuvaa kehittämistä tukevan järjestelmän kriteerit ja arviointi**

johtaja Mika Tammilehto, opetus- ja kulttuuriministeriö, videoneuvottelu

keskustelun johdattelijana opetusneuvos Tarja Riihimäki, opetus- ja kulttuuriministeriö

14.45–15.30 **Innovatiivisuudella ja jatkuvalla parantamisella kohti erinomaisuutta**

– esimerkkinä Tekes, Excellence Finland 2012 voittaja

tekn.tri Veli-Pekka Saarnivaara

15.30–16.00 kahvi

16.00–16.45 **Koulutusorganisaation laadun parantamisen prosessit**

kehitysjohtaja Jatta Herranen, Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä

Ammatillisen koulutuksen laatupalkinnon 2012 voittaja

16.45–17.45 **Quality Control and Evaluation in Vocational Education in Estonia**

Head of Vocational Education Division Kalle Toom, Vocational and Adult Education Department, Estonia

Assessment Activities in VET & HE

Coordinator Marge Kroonmäe, Estonian Higher Education Quality Agency, Estonia

17.45–18.00 tauko

18.00–18.45 **Henkilöstön ja johdon osallistuminen laatutyöhön**

pedagoginen rehtori Juha Kaivola, Turun kristillinen opisto,

Ammatillisen koulutuksen laatupalkinnon 2012 (toinen) voittaja

18.45–19.00 **Päivän yhteenvedo ja johdatus seuraavan päivän työskentelyyn**

19.00–21.00 vapaata aikaa esim. kylpylässä rentoutumiseen

21.00 Illallinen ravintola Nerossa Tallink Spa -hotellissa

Tiistai 27.8.2013

Aamiaisen tarjolla ravintola Nerossa klo 7 lähtien.

Huom. huoneiden luovutus viim. klo 12

Puheenjohtajana opetusneuvos Tarja Riihimäki, opetus- ja kulttuuriministeriö

9.00–12.00 Työpajatyöskentelyä ja käytännön esimerkkejä

Fantasia 1) Työpaikalla tapahtuvan oppimisen laadunhallinta

opetusneuvokset Riikka Vacker ja Tuija Laukkanen, Opetushallitus

lähihoitaja, NTM Tytti Karhu, Lahden kaupunki, sivistystoimi

Sosiaali- ja terveysalan tutkintotoimikunta, vuoden 2012 näyttötutkintomestari

Romantica 2) Oppimistulosten arviointi: kuuntele, kysy ja opi toisten kokemuksista

opetusneuvokset Anu Räisänen ja Pirjo Väyrynen, Opetushallitus

projektipäällikkö Ulla Mäntykangas, Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä

Galaxy 1 ja 2 3) Johda laadunhallintaa – muutosvoimana ihmiset

opetusneuvos Tarja Riihimäki, opetus- ja kulttuuriministeriö ja opetusneuvos Leena Koski, Opetushallitus

rehtori Kirsti Kosonen, Jyväskylän ammattiopisto

Victoria 4) Hyvät käytännöt käyttöön – tunnistaminen ja siirtoprosessi

opetusneuvos Aira Rajamäki, Opetushallitus

laatu- ja arviointipäällikkö Soili Jaarinen, Helsingin Diakoniaopisto

12.00–13.00 lounas ravintola Nerossa

13.00–13.30 Tärkeimmät kommentit työpajoista

13.30–14.45 Miksi muutos menee päin seinää

muutoksen johtamisen ammattilainen Petri Malmelin, Midagon Oy

14.45–15.00 Päivien päätös

15.00–16.30 siirtyminen satamaan

16.30 Laiva lähtee

iltapäiväkahvi laivassa ruokailulipulla

18.30 paluu Helsinkiin

*** ohjelmaan voi tulla muutoksia

ARVIOINNISTA ARKEA

– **Oppimistulosten arviointi osaksi ammatillisen koulutuksen järjestäjän laatujärjestelmiä ja pedagogista johtamista**

24.–25.9.2013 ja 20.3.2014, Helsinki, Opetushallitus

Ohjelma

Tiistai 24.9.2013

Puheenjohtajana toimii opetusneuvos Anu Räisänen Opetushallituksesta.

9.00–9.30 Ilmoittautuminen ja aamukahvi

9.30–9.45 Koulutusohjelman avaus, tavoitteet ja vaiheet

opetusneuvos Anu Räisänen, Opetushallitus

9.45–11.15 Ennakkotehtävän käsittely työpajoissa

11.15–12.00 Mitä kansalliset oppimistulokset kertovat?

opetusneuvos Pirjo Väyrynen, Opetushallitus

12.00–13.00 Lounas

13.00–14.15 Pedagogisen prosessin kriittiset kohdat

opetusneuvos Anu Räisänen, Opetushallitus

Oppimistulosten arviointisuunnitelma

koulutuspäällikkö Eija Hutko, Ahlman-instituutti

Keskustelua

14.15–14.45 Tieto lisää taitoa – Arviointiin perustuva johtaminen

opetusneuvos Anu Räisänen, Opetushallitus

14.45–15.15 Kahvitauko

15.15–16.00 Kehittämistarpeiden selkeyttäminen työpajoissa

16.00 Ensimmäisen koulutuspäivän päätös

Keskiviikko 25.9.2013

8.30–9.00 Aamukahvi

9.00–10.00 Tieto haltuun erilaisin arviointimenetelmin

opetusneuvokset Anu Räisänen ja Pirjo Väyrynen, Opetushallitus

10.00–10.30 Oppimistulosten arviointien hyödyntäminen

Projektipäällikkö, ops koordinaattori Ulla Mäntykangas, Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä

10.30–12.00 Työpajatyöskentelyä

12.00–13.00 Lounas

13.00–13.30 Oppimistulokset työelämän näkökulmasta/maatalousala

koulutusjohtaja Susanna Tauriainen, MTK ry

Keskustelua

13.30–14.15 Tietoiskut oppimistulosten arvioinnista

rinnakkaisohjelmat:

1) Oppimistulosten arvioinnin laajentuminen näyttötutkintotavoitteiseen koulutukseen
erikoissuunnittelija Tarja Frisk, Opetushallitus

2) Opiskelijan ja työelämän tyytyväisyysmittarit

opetusneuvos Pirjo Väyrynen, Opetushallitus

3) Hyvinvointi-indikaattorit

opetusneuvos Anu Räisänen, Opetushallitus

14.15–14.45 Kahvitauko

14.45–16.15 Välitehtävän antaminen ja ohjeistaminen

opetusneuvokset Anu Räisänen ja Pirjo Väyrynen, Opetushallitus

*** Muutokset ohjelmaan ovat mahdollisia.

LAATUA LAINEILLA**- ammatillisen koulutuksen laatuseminaari 2014**

8.–9.9.2014, Jyväskylän Paviljonki, Lutakonaukio 12

Maanantai 8.9.2014

Ohjelma

Puheenjohtajana toimii ylijohtaja Petri Pohjonen Opetushallituksesta

teema: tulevaisuus

9.00–10.00 Ilmoittautuminen ja aamukahvi

10.00–10.30 Miten ammatillisen koulutuksen laatua varmistetaan muutoksessa? ylijohtaja Petri Pohjonen, Opetushallitus

10.30–11.30 Mihin haasteisiin ammatillisen koulutuksen tulisi vastata tulevaisuudessa? professori Sirkka Heinonen, Turun yliopisto, Tulevaisuuden tutkimuskeskus

11.30–12.15 Miten toimintaympäristön muutoksiin on vastattu ja mitä on näköpiirissä? - Miten muutosta on johdettu Jyväskylän koulutuskuntayhtymässä kuntayhtymän johtaja Vesa Saarikoski, Jyväskylän koulutuskuntayhtymä

12.15–13.15 lounas

13.15–15.30 Muutoksia tulee, ollaanko valmiita?

moderaattorina toimii täydennyskoulutuspäällikkö Jari Kalavainen, Ammatillinen opettajakorkeakoulu, Jyväskylä

alkupuheenvuoro: Opettaja muutoksen tekijänä täydennyskoulutuspäällikkö Jari Kalavainen, JAMK

1) Suuntana tuloksiin perustuva rahoitus

kahvi n. klo 14.20 2) Johtaja pedagogisen toiminnan laadun varmistajana johtaja Reija Lepola, koulutuskeskus Sedu

3) Kohti uudenlaista yrittämistä tj. Mikko Myllymäki, Suomen Erikoistoitimitilapalvelu Oy

4) Työpaikalla tapahtuva oppiminen muutoksessa Ravintolapäällikkö Jussi Lampinen, Fransmanni Jyväskylä, Osuuskauppa Keskimaa.

5) Kohti uutta arviointikulttuuria Anu Räisänen, Kansallinen koulutuksen arviointikeskus

15.30 – 16.15 Tutkinnot uudistuvat – miten koulutuksen järjestäjä varmistaa laatua?

18 – Verkostoitumista: iltatilaisuus Jyväskylän ammattiopiston Priimus-kampuksella ravintola Priimuksessa, os. Taulumäentie 45

Tiistai 9.9.2014

Ohjelma

Puheenjohtajana toimii opetusneuvos Tarja Riihimäki opetus- ja kulttuuriministeriöstä

teema: laadunhallinta muutoksen välineenä

8.30–9.00 Aamukahvi

9.00–10.00 Toimiva laadunhallintaa ja laadun jatkuvaa parantamista tukeva järjestelmä ja kriteerit sen arvioimiseksi johtaja

Mika Tammilehto, opetus- ja kulttuuriministeriö

Pilotoinnin tuloksia opetusneuvos Leena Koski, Opetushallitus

10.00–12.15 Rinnakkaisryhmät – parempiin laadunhallinnan käytänteisiin

1) Tunnuslukujen seurannasta arviointiin

Anu Räisänen, Kansallinen koulutuksen arviointikeskus 2) Mistä tiedetään, mitä pitäisi tulosten pohjalta tehdä opetusneuvos Riikka Vacker, Opetushallitus

3) Oman työni laatupäällikkö

opetusneuvos Leena Koski, Opetushallitus

4) Yhteistyö järjestämisedellytysten laadun varmistamisessa

opetusneuvos Tarja Riihimäki, opetus- ja kulttuuriministeriöstä

12.15–13.15 lounas

13.15–14.15 Näyttelykävely – näkökulmia laatutyöhön

- Opetushallituksen materiaalia
- **JEDU – oppimistulosten arviointi**
- Yrittäjyyden portaati InnoOmnia
- Kaikki mukaan laatutalkoisiin, mitä osaamista tarvitaan Esedu, Opetushallitus
- Oppisopimuskoulutuksen vertaisarvioinnin kansalliset arviointialueet ja –kriteerit
- Jyväskylän oppisopimustoimisto, Opetushallitus
- Laatustrategian tuki –hankkeet

14.15–14.45 Ajankohtaista rakenteellisesta kehittämisestä opetusneuvos Tarja Riihimäki, opetus- ja kulttuuriministeriö

14.45–15.30 Millaista opetusta ja oppimisen tukea toivoisimme tulevaisuudessa – opiskelijoiden näkökulma opiskelijapu-

heenvuorot Jyväskylän ammattiopistosta ja Jyväskylän aikuisopistosta

15.30 päätöskahvit

*** ohjelmaan voi tulla muutoksia